

VELKOMMEN TIL SPORET VED EGTVEDGÅRD

Sporet ved Egtvedgård ligger sydvest for Egtved, der ligger mellem Billund og Kolding. Den afmærkede rute går især på Egtvedgårds og Mosegårds jorde og er ca. 4 km lang. Turen kan startes fra P-pladsen på Dulmosevej ved Egtvedgård, eller fra P-pladsen ved Skoven. Sporet går i et skiftende landskab, hvor slugter skærer sig gennem stiv lerjord mod øst, og flade marker åbner sig i sandede jorde mod vest. De skiftende jordbundsforhold viser, at vi er tæt på det sted, hvor isranden nåede til under sidste istid. God tur.

1 EGTVEDGÅRD

Egtvedgård – tidligere også kaldet Krogården – er en af Egtved landsbys store gamle gårde. Der var tilknyttet både en kro og en mølle til gården. Med Egtved-Koldingbanen i 1898 blev Egtved stationsby og dele af Egtvedgård blev udstykket. Gården blev i 1912 flyttet fra Vestergade 9-13 til Vestergade 61, hvor den ligger nu. Læg mærke til hegn og diger i landskabet, de fortæller landbrugshistorie og markerer ejendomsgrænser, græsningsdrift, skaber læ og deler – eller har delt – landskabet i driftsenheder. Af Dulmosevej langs "Sporet ved Egtvedgård" kan I se et nyt seksrækket løvtræshegn fra 2003 samt de gamle selvgroede løvtræskelhegn og gamle beskyttede markdiger.

2 KØRESPOR I AFGRØDERNE

Køresporene er lavet ved at lukke to grupper såpiber på såmaskinen under såningen. Når landmanden senere bruger køresporene til at udbringe gylle, gødning eller behandler afgrøder med plejemidler, kan hele marken behandles ens uden overlappning. I køresporene er det også let at gå marken systematisk igennem, når afgrøderne skal efterses for skadedyr, ukrudt eller flyvehavre, eller når der samles sten. Kørespor kan være utilgængelige, når der er sået raps i marken.

3 FRITSTÅENDE EGE

De fritstående ege er et typisk landskabsbillede, der især ses i visse danske herregårdslandskaber. De 13 gamle fritstående egetræer på række på den stive lerjord nordvest for Hejlskov Sø markerer et gammelt tidligere skelhegn og giver et fint landskabsudtryk ned mod søen.

4 HEJLSKOV SØ

Søen ligger smukt omgivet af skov og tilgroende enge. Søen er ca. 5 ha stor med en veludviklet rørsump med hvid og gul åkande i søen. I rørsumpen vokser Danmarks mest giftige plante, skærmpilanten gifttyde. Ved søen er der, via de blå pile, forbindelse til et andet vandrespor, beskrevet i folderen "Sporet ved Hejlskov Sø".

Hvor pilene står i et skel, følger man skellet og respekterer afgrøden, som står på marken. Det har landmanden altid selv gjort. Det er ægte bondekultur, at færdes her i gåsegang.

5 DE FUGTIGE HØ-ENGE

Hø-engene vest for Hejlskov Sø blev afvandet af Hedeselskabet i 1902 for at øge udbyttet af enghø til præsteembedet. Det kostede 860 kr. at afvande præstegårdens engen, og det var en alvorlig investering, der krævede et 15-årigt lån. I en tid hvor landbruget manglede næringsstoffer, var en større høproduktion afgørende for vinterfodring af kreaturerne. I 1917, under første Verdenskrig, overvejede man at sælge engen; men da der var godt tørveskær i en tredjedel af engen, blev salget standset. Der er i mindre omfang gravet tørv ved søen under 2. verdenskrig.

6 ARBEJDSSPOR I NY SKOV

Skovene er plantet af flere omgange, hvor den meget lette sandjord var urentabel at dyrke på anden måde. Det lige spor gennem den tætte skov er skovejers arbejdsspor og ændres ofte i takt med at skoven vokser.

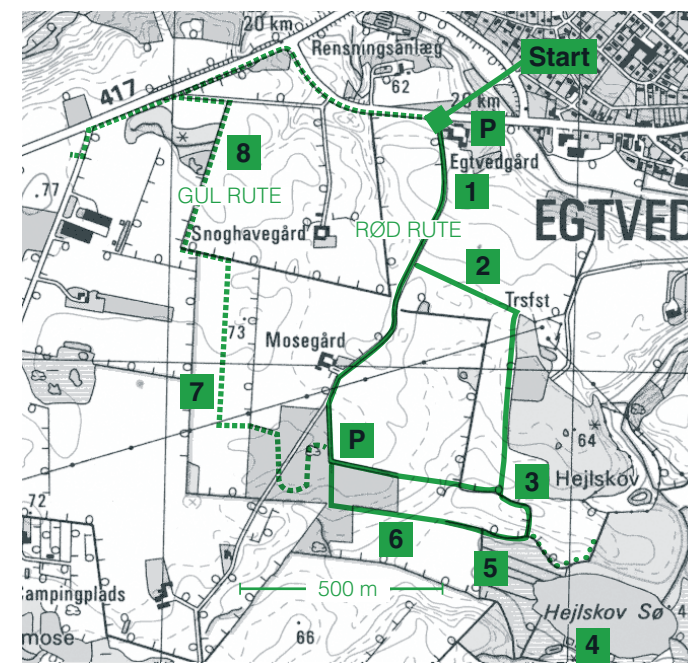
7 BLANDET SKOV PLANTET I VINTEREN '05-'06

Skoven er plantet mellem to trærækkede løvtræshegn fra 1985. Jorden dybdepløjes for at få færre problemer med ukrudt.

8 FORBINDELSE TIL CYKELSTI

Sporet med de gule pile fortsætter langs grøften mod nord. Her er forbindelse med cykelstien til Egtved og over brakmarken i trampespor til Veerstvej.

Folderen er sponsoreret af
Kolding Herreds Landbrugsforening

Se efter de gule folderkasser på P-pladsen ved Egtvedgård og i skoven – her kan sporet startes.

Ruten er på sporet afmærket med røde trekanter på pæle, sideruter er markeret med gule pile, og forbindelsen til "Sporet ved Hejlskov" er mærket med blå pile.

PLANTER PÅ SPORET

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Især i de senere år har den haft stor fremgang på grund af miljøkravene om grønne vintermarker. Akset i toppen har ingen stak, "hår". Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Raps

Bælgplante, let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 m høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie og i industrien.

Rødel

Rødel kan vokse på vanddækkede områder og blive store, gamle fuldkronede træer. Frugterne ligner små grankogler, der modnes i efteråret. Træet bliver brugt som ammetræ ved nyplantninger af frosthølsomme løvtræer. Hovedparten af veddet anvendes til brænde.

Bøg

Bøgen, Danmarks nationaltræ og vort mest almindelige løvtræ, har været i Danmark i ca. 4000 år. Det høje - op til 36 meter - slanke træ kendes især på sit lysegrønne forårsblø og de karakteristiske frugtleger om efteråret. Bøgen bruges ofte som hækplante, og veddet bruges i stor udstrækning til møbler, gulvtræ og ispinde. Over 1/3 af den danske bøgehugst bruges til brænde.

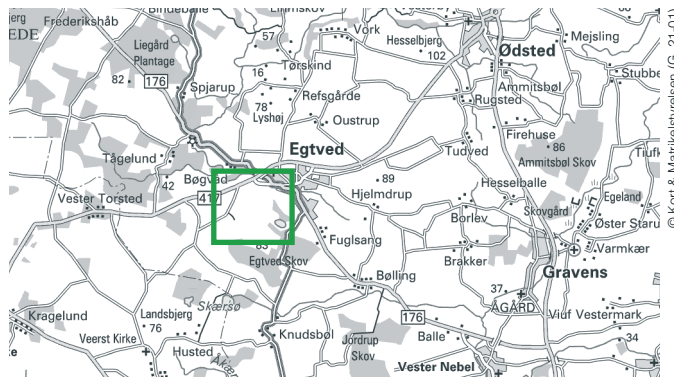
Havre

Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umoden havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli o.lign..

Eg

Egen har altid været en del af de danske skove. Træet kan blive over 30 meter højt og flere meter tykt. Træer på over 300 år er ikke ualmindelige, men oftest fældes egen, når den er ca. 150 år. Førhen anvendtes egetræer i stor grad til skibe, men i dag bruges veddet hovedsagligt til møbler, gulve, pæle mm. og i mindre grad til bindingsværkshuse og vedligeholdelse af gamle træskibe.

Der kører bus både fra Kolding, Billund og Vejle til Egtved. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 55.61621°, 9.29491°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst hos landmanden, som har åbent sporet for færdsel til fods. Det er tilladt at færdes i sprøjtesporet på hovedsporet markeret med pile. På de mærkede sidespor er det også tilladt at færdes i sprøjtesporene, når afgrøden ikke skades. Du må tage hunden med, når blot den holdes i snor. Sporet forbinder sig med "Sporet ved Hejlskov Sø".

KONTAKT LODSEJEREN

Du er velkommen til at kontakte Erik og Inger Marie Aaby Egtvedgård, Vestergade 61, Egtved. Telefon 75 55 60 13.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst og idé: Inger Marie Aaby og stiggruppen i
Egtved kommune ved Bjarne Engelbrecht

Forside: Jørgen Lind · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0257 · Søs Jensen · 3/2006

Sporet ved Egtvedgård

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Gul og blå rute
	Rød rute		

4 Henvisning til forklaring

SPOR I
LANDSKABET